

Motion till riksdagen 2018/19:2025

av **Sultan Kayhan m.fl. (S)**

Västsahara

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Västsahara och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under mer än 40 år har västsaharier fått vänta på att kunna bilda en egen stat och få den erkänd. De har drömt om att kunna utnyttja det sina egna resurser och möjligheter. Kampen för erkänt självstyre har främst drivits av Västsaharas befrielseörelse, Polisario Front.

Västsahara har under alla dessa år förblivit en koloni – den sista i Afrika – ockuperad av det större grannlandet Marocko. Ockupationen har fortsatt trots FN-beslut om att folkomröstning skulle hållas och västsaharier själva skulle få välja sin framtid, och trots beslut av Internationella domstolen i Haag om att ockupationen är olaglig. Förtrycket av det västsahariska folket har fortsatt, liksom kränkningarna och stöld av landets naturtillgångar.

Sverige bör med kraft fortsätta att driva frågan om västsahariernas rätt till en egen stat inte minst inom ramen för FN men även inom EU som hittills demonstrerat alltför lite engagemang i denna rättvisefråga.

Naturresurser i Västsahara har exploaterats av ockupationsmakten men också av länder och företag med egna ekonomiska intressen. Det gäller de stora men så småningom ändliga fosfattillgångarna, det rika fisket vid Västsaharas kust och dess grundvattenresurser som utnyttjas till grönsaksodlingar från vilka Marocko kammat in ansevärliga vinster.

Handel med västsahariska naturtillgångar står i strid med folkrättens krav, så länge den inte utförs i enlighet med det västsahariska folkets intressen och bidrar till den socioekonomiska utvecklingen i dessa områden. Åtgärder bör vidtas för att stoppa denna illegala handel. Ett första steg i rätt riktning skulle vara en obligatorisk ursprungsmärkning av varor från de västsahariska områdena, så att konsumenter ser varifrån produkterna kommer.

FN-delegationer liksom företrädare för andra internationella organ och enskilda organisationer har vid upprepade tillfällen vittnat om det våld och det förtryck som denna befolkning är utsatta för. Sverige bör verka för att FN-enheten Minursos mandat utökas för att inkludera möjligheten att ingripa vid övergrepp mot mänskliga rättigheter. Vidare bör FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter få särskilt uppdrag att undersöka situationen för mänskliga rättigheter i Västsahara.

Det internationella biståndet till västsaharierna har minskat under senare år vilket lett till brist på både mat och mediciner i flyktinglägren. Ökat humanitärt bistånd borde vara en prioritet bland internationella och europeiska organisationer med sådant mandat. Här finns utrymme för initiativ från svensk sida.

När översynen av Sveriges Västsaharapolitik presenterades i januari 2016 informerade regeringen om att Sverige stödjer FN:s arbete som syftar till att finna en rättvis, ömsesidigt godtagbar förhandlingslösning där västsahariernas rätt till självbestämmande tillfredsställs. Vidare utlovades att regeringen skulle intensifiera stödet till FN-processen för att finna en rättvis, ömsesidig accepterad lösning på konflikten bl.a. genom att stärka FN:s arbete för att underlätta en förhandlingslösning, ett fortsatt engagemang för folkrättens efterlevnad, ökat humanitärt bistånd, engagemang för högnivåkontakter med parterna samt främja dialog parterna emellan.

Med tanke på frågans vikt bör regeringen löpande informera utrikesutskottet om sitt arbete för Västsahara och om det arbete som FN:s sändebud Horst Köhler bedriver och hur detta fortskrider.

Sultan Kayhan (S)

Anders Ygeman (S)

Kadir Kasirga (S)

Teres Lindberg (S)

Dag Larsson (S)

Lawen Redar (S)

Thomas Hammarberg (S)